

Egyenlő Bánásmód Hatóság – a diszkrimináció elleni küzdelem felemelkedése vagy bukása?

A diszkrimináció az élet számos területén felbukkanhat: munkahelyen, kikapcsolódás vagy akár a bevásárlás közben is. A sértettek ma már több jogorvoslati lehetőség közül választhatnak: a bírósági út mellett az Egyenlő Bánásmód Hatóság is rendelkezésre áll. Milyen szerepet tölt be a Hatóság a jogsértések szankcionálásában, illetve vajon mennyire gyakori a hatósági jogorvoslati út választása?

Az egyenjogúság gondolata nem a modern kor vívmánya, hanem komoly történelmi múltra tekint vissza, a különbségtételek és az ezzel szembeni fellépések szinte az emberiség tudatával egyidősek. A különböző koroknak mindig megvolt az aktuális megoldási javaslata, miként kell kezelni a társadalmi egyenlőtlenségeket, ezek hol segítettek, hol csak elmélyítették a szakadékot a polgárok között. A hosszú folyamatú szabályozás előterébe először a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek kerültek, ezzel kapcsolatos törekvések már a 18. században is megjelentek, majd az Angliában kibontakozott szüfrazsett mozgalom indította meg az első valódi hullámait a női egyenjogúság gondolatának.

Az egyenlőtlenségek kiküszöbölése, és kiváltképp a nők helyzete komoly fejlődésen ment keresztül, a folyamat azonban még a nyugati demokráciákban sem tekinthető befejezettnek. A nemi alapú diszkrimináció mellett az idő múlásával egyre több védett tulajdonság alapján történt sérelmet kezdtek a jog védelme alá helyezni, és ebben a napjainkig tartó harcban az egyik legfőbb fegyver ma Magyarországon az Egyenlő Bánásmód Hatóság.

Jelenleg hazánkban az egyenlő bánásmód kérdés több szinten szabályozott: nemzetközi egyezmények (például a New Yorkban 1965-ben aláírt faji megkülönböztetés elleni egyezmény), uniós aktusok és belső jogszabályok révén. Már az Európai Gazdasági Közösséget megalapító Római szerződés 119. cikkében is az „egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazáshoz” való jogként rögzítette az egyenlő bánásmód követelményét, mely azóta is az Európai Unió alapelvei között található.

A legfontosabb belső jogforrásunk, az Alaptörvény a XV. cikkében deklarálja a törvény előtti egyenlőség elvét, valamint a diszkrimináció tilalmát, miszerint hazánkban az alapvető jogokat az állam mindenkinek, bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja. Emellett a 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) foglalja magába az egyenlő bánásmód követelményének részletes szabályait, meghatározva az Egyenlő Bánásmód Hatóság (továbbiakban: Hatóság) feladatait is.